

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. Vlt. Efficacius ac postremo oppugnatur sententia adversariorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

intellectus, quæ sunt conditiones ad amorem, & ad agendum, non sunt actuales, sed solum futuræ aut pure possibiles, nullo modo potest dari amor actualis, & actio præfens circa passum, & ratio est, quia quod futurum est, & pure possibile, ac proinde nondum præfens, & actuale, nihil est simpliciter, ac proinde nihil potest facere, aut conducere; sed distinctio rationis, quæ à nobis fingitur inter intellectum, & voluntatem diuinam actu ab æterno non est præfens, sed potius futura, aut pure possibilis, & idem est de additione supra actum necessarium: ergo talis distinctio, & additio non possunt esse conditiones sufficientes ad generationem Verbi per intellectum, & non per voluntatem, & ad amorem liberum creaturarum, quia talia prædicata sunt actu ab æterno, & additio, & distinctio illæ rationis non sunt ab æterno actu, sed in tempore; alias entia rationis essent maioris efficacitatis in ratione conditionis, quam conditiones reales; quod incredibile omnino est. Vnde talis conditio rationis nullius momenti est ad præfens institutum.

SUBSECTIO VLTIMA.

Efficacius, ac postremo oppugnatur sententia Adversariorum.

IN vltima parte illius solutionis docet Pater Suarez, mutationem factam in obiecto non physicam, sed obiectiuam esse rationem propter quam deus ita amat contingenter vt potuerit non amare, eo quod illa mutatio obiectiua potuerit non esse, cum sit.

Sed contra; quia mutatio illa obiectiua, hoc est denominatio illa prædestinata in creatura, &c. sunt denominationes extrinsecæ provenientes tanquam à forma extrinsecâ à prædestinatione diuina, & actiua existente in Deo; sed talis prædestinatio diuina est non alia formalitas, neque re, neque ratione distincta ab amore necessario: ergo est forma extrinsecâ talis mutationis necessaria; quia quod nullo modo distinguitur ab alio est idem ipsum; & præterea nullam in se habet contingentiam per se in se, quia si illam haberet in se, vt tribueres rationem indifferentiæ talis actus, non deberes, neque cogereris confugere ad contingentiam extra deum in mutatione obiectiua existentem: ergo talis mutatio obiectiua, seu denominatio extrinsecâ formalis prædestinati est omnino necessaria, & nullo modo contingens. Patet consequentia; quia quoties forma denominans est omnino necessaria, constitutio extrinsecâ effectus formalis illius & denominatio formalis extrinsecâ procedens à tali forma, nullo modo est contingens, sed omnino necessaria, vt exemplo manifestissimo euidenter demonstratur; amor necessarius simplicis complacentiæ terminatus ad possibilitates creaturarum, ex eo quod illæ conuectantur cum omnipotentia, & vice versa omnipotentia cum illis formaliter, necessario, & non libere, seu contingenter denominat ipsas dilectas, & talis denominatio extrinsecâ formalis est omnino necessaria, nullam habens contingentiam, neque indifferentiam ad non ensendum; quia forma, à qua procedit talis denominatio est omnino necessaria, & nullam in se habens contingentiam; atq; non alia formalitas, aut re, aut ratione distincta ab illo amore, sed ipsa formalitas

amoris, hoc est eadem omnino denominat formaliter, & mutat formaliter obiectiue creaturas denominando eas prædestinatas, & futuras: ergo talis denominatio, & mutatio obiectiua formalis est omnino necessaria, & minime contingens sine vlla ratione indifferentiæ: ergo illa non potest constituere deum in esse amantis contingenter, indifferenter, & libere, quia nemo dat quod non habet, neque constitutum formale potest dare esse constituto suo quod non continet formaliter; vnde lux licet contineat eminenter calorem, quia formaliter non continet illum, formaliter non constituit calidum, sed lucidum tantum; sed mutatio illa obiectiua, aut denominatio extrinsecâ formalis obiecti nullo modo continet indifferentiam, libertatem, & contingentiam formaliter: ergo nullo modo potest constituere Deum in esse libere, indifferenter, & contingenter amantis.

Quod argumentum mutata etiam sola materia habet suam vim, & robur in casu, quo negetur, mutationem illam obiectiuam esse denominationem extrinsecam procedentem in genere causæ formalis à prædestinatione diuina, seu actu libero; nam etiam si hoc dicatur, non potest vilo modo negari, & inficiari talem mutationem provenire tanquam à causa à Deo volente, & decrenente; quia per talem mutationem transit creatura de statu puræ possibilitatis ad esse futurum, & prædestinatum, & creatura à seipsa non potest transire de vno statu ad alium statum sine decreto, & volitione diuina; quia omnis creatura non est ens à se, sed ab alio; atqui eo modo est effectus quoad necessitatem & indifferentiam, seu libertatem, qualis est causa; vnde lux orta à sole, & calor productus ab igne non sunt effectus liberi, sed necessarij necessarij o orti, causati, & fluentes à causa: sed volitio aut decretum Dei, quod est causa quasi in genere efficientis, nullo modo est distincta ab amore necessario, ac proinde est omnino necessaria sine vlla contingentia in seipsa: ergo talis mutatio obiectiua quæ vt effectus oritur, & causatur ab hoc amore, est omnino necessaria sine vlla indifferentia, & contingentia: ergo iterum ipsa mutatio obiectiua non potest constituere Deum in esse libere, & indifferenter, aut contingenter amantis.

Declaratur, & virgetur amplius; quia quando dicis terminari Deum libere, & contingenter, seu indifferenter determinari ad hanc creaturam, & per eam determinationem recipere creaturam novam denominationem in ordine ad existentiam, seu novum respectum, & habitudinem ad illam, certe non terminatur ad creaturam per actum necessarium vt sic, quia ille omnia creata possibilia æque indifferenter sine vilo discrimine, & differentia respicit: sed ex alio capite aperte non terminatur ad illam per aliquid aliud, seu per aliquod additum re, aut ratione: ergo actus liber vt sic secundum tuam principiam nihil est reale; vnde à republica entium realium exultat ille in tua opinione, & constituit solum actum necessarium, vt si quis diceret, in Verbo diuino non esse formalitatem re, aut ratione distinctam à diuinitate, de medio tolleretur sine dubio diuinas personas, de medio tolleretur sine dubio diuinas productiones ad intra, & oppositiones, ac productiones ad extra, & oppositiones, & exinde etiam si maxime extolleretur diuinitatis excellentiam, nullo modo posset defendere per eam lentiam, nullo modo posset defendere per eam solam Verbi diuini constitutionem, oppositionem, & distinctionem respectu Patris, & Spiritus sancti, & ratio est, quia diuinitas per seipsam vt talis nullo modo opponitur, & distinguitur à

Pater

Quæst. II. In quo consistat actus liber Dei. 375

Patre realiter; quia est de constitutione essentiali illius: ergo neque potest per illam, & ratione illius ut sic distinguere filius à Patre realiter, & opponi realiter ipsi; sed in illo casu in Filio, aut Verbo divino non daretur alia formalitas, non solum re, imo neque ratione distincta ab ipsa diuinitate: ergo nullo modo daretur formalitas in Verbo, per quam distingueretur à Patre, & opponeretur ipsi, etiam quamvis diuinitatis excellentia nimis extollatur.

Ita similiter per te actus necessarius in se, & ut sic non constituit Deum in esse amantis libere, sed potius constituit ipsum in esse amantis necessario omnino sine ulla indifferentia; item per te connotatum extrinsecum nullo modo constituit Deum formaliter in esse libere amantis, quia in Deo esse libere amantem neque adequatè, neque inadèquate formaliter est denominatio extrinseca; sed potius perfectio intrinseca adequatè, quia adequatè vitalis, & adequatè exercitium voluntatis, cuius conditio est ut sit intrinsecum adequatè, ut videre est in exercitio voluntatis angelicæ & humanæ, quod quia adequatè exercitium est potentia vitalis, & in se ipso est viuere, adequatè est intrinsecum, & minime, neque adequatè, neque inadèquate constituitur per connotatum extrinsecum, etiam si necessario & essentialiter respiciat illud quia omnis actus vitalis, sicut specificatur ab obiecto essentialiter respicit illud; sed actus liber Dei est volitio adequatè formalissime, & est viuere adequatè in Deo: ergo adequatè est intrinsecum ipsi, ac proinde non debet constitui, neque adequatè, neque inadèquate, per connotatum extrinsecum, etiam si respiciat illud vel connotet ipsum; sicut in tua sententia, imo in sententia omnium catholicorum Pater æternus formalissime in quantum Pater respicit Verbum diuinum, & nihilominus Pater æternus nullo modo constituitur in esse Patris per Verbum diuinum.

Item quatenus amat creaturas possibiles amore complacentiæ, connotat illas necessario, ac formalissime, & nihilominus formalissime non constituitur in esse amantis ipsas per eandem ut amatas, sed potius adequatè, & totaliter per formalitatem vitalem intrinsecam amoris existentis in ipso, cuius nulla alia est ratio, nisi quod talis amor licet connotet creaturas, est viuere Dei, ac proinde non debet constitui per aliquod extrinsecum; quia alias ex vi talis constitutionis esset denominatio extrinseca; quia quotiescunque forma constitutiva alicuius est extrinseca, constitutio illa est per denominationem extrinsecam, ut videre est in ipso amato creaturarum possibilem, in esse viso, & intellecto parietis, &c. ergo si amare libere creaturas est viuere formalissime in Deo, adequatè debet esse intrinsecum in ipso, ac proinde debet constitui a se adequatè à formalitate intrinseca; & nullo modo ab aliqua ratione formali extrinseca extra Deum existente; atqui connotatum creatum non est intrinsecum Deo, sed potius omnino extrinsecum respectu ipsius: ergo nullo modo constituit Deum in esse libere amantis; atqui præter actum necessarium per te, & præter connotatum, à quibus ut sic nullo modo constituitur in esse libere amantis, non datur alia formalitas re, aut ratione distincta in Deo; (quia nihil, aut re, aut ratione distinctum additur actui necessario) à qua possit constitui in tali esse: ergo nullo modo datur effectus, vel quasi effectus formalis in Deo amantis liberi; quia in subiecto ubi non datur for-

malitas, aut ratio formalis constitutiva alicuius effectus, nullo modo potest dari talis effectus, vel quasi effectus formalis; quia ratio formalis est de essentia, & quidditate ipsius; sed res sine quidditate, & essentia, neque intelligi, neque esse potest, ut patet ex definitione quidditatis: ergo effectus, vel quasi effectus amantis libere non potest dari in Deo; quia non datur in ipso formalitas, à qua constituitur; quia denominatio libere volentis realis debet esse, non extrinseca per te, non actus necessarius per te, & præter actum necessarium nihil aliud datur re, aut ratione, à quo possit sumi talis denominatio: ergo nullo modo datur illa.

Dices, talem esse actualissimam eminentiam diuinæ voluntatis necessariæ ut adhuc his principiis suppositis, possit Deus ratione infinitatis illius amare, & non amare creaturas; quod licet non rectè capiatur, fatendum est inquit, quia excellentia diuinæ volitionis superat captum creatum.

Sed contra, quia licet detur summa eminentia infinita in Deo, non potest ratione illius concedi, quod detur effectus, vel quasi effectus formalis sine ratione formali existenti in ipso; quia hoc implicat in terminis eo quod implicet, rem sine essentia, & quidditate esse; quia erit, & non erit; atqui in Deo, neque ratione infinitæ eminentiæ, neque ratione infinitæ excellentiæ potest fieri, ut simul res sit & non sit: ergo non potest fieri ut res sit sine quidditate adhuc ratione eminentiæ diuinæ; sed ratio formalis est quidditas effectus, vel quasi effectus formalis; v.g. formalitas amoris liberi est quidditas amantis libere: ergo ratione eminentiæ diuinæ non potest fieri, ut Deus sit amans libere sine libero amore; sed in Deo per vos, etiam si detur eminentia, non datur in ratione amoris, nisi amor necessarius, quia in ratione amoris non datur formalitas re, aut ratione distincta ab amore necessario: & per vos amor necessarius non est formalitas constituens amantem liberum: ergo per vos nulla potest dari formalitas constituens amantem liberum, ac proinde non poterit dari amor liber, à quo possit constitui in esse amantis liberi: ergo non datur in Deo amans libere, etiam si detur summa eminentia in Deo: exemplo, clarissimo demonstratur hoc.

Quia tota eminentia, & infinita excellentia, quam appingimus volitioni diuinæ ad amandum creaturas, provenit illi non ratione volitionis ut sic communis Deo, & creaturis, ut ex terminis patet; sed potius ratione differentia diuinæ increatæ, & imparticipatæ: ergo eadem eminentia, infinitudo, & excellentia datur in intellectu, & voluntate diuinis ad generandum Verbum quatenus intellectus, & non generandum illud quatenus voluntas, & in diuinitate ut communicatur Filio, & in Paternitate, ut non communicetur ipsi.

Tunc sic, etiam si concederes tu eminentiam in intellectu diuino, & infinitam excellentiam ut debes concedere; item si eandem concederes in diuinitate, & ex alio capite diceres, ex vi intellectus ut sic solum produci Verbum, & non Spiritum sanctum, & adhuc supposita tali eminentia contenderes, & affirmares in Deo nullo modo dari aliam formalitatem; aut re aut ratione distinctam ab intellectu, evidenter fatendum tibi esset in Deo nullo modo produci Spiritum sanctum, quia in Deo nulla daretur formalitas, ratione cuius posset produci, quia per te

per

per intellectum non producitur, etiam si sit eminentissimus; sed per te etiam præter intellectum, (etiam si habeat summam eminentiam, excellentiam, & infinitatem Deus,) non datur alia formalitas re aut ratione distincta ab intellectu, per quam possit produci Spiritus sanctus: ergo nullo modo per te potest produci ille.

Dices, posse produci Spiritum sanctum; quia non negatur formalitas voluntatis, sed solum asseritur, non distingui ab intellectu; neque esse aliam re, aut ratione distinctam ab illa; sicut quando dicimus, diuinam essentiam neque re, neque ratione distingui à diuinitate, non negamus dari in Deo diuinitatem, sed solum negamus distinctionem inter essentiam & diuinitatem.

Sed contra manifeste; quia hæc solutio implicat in terminis; nam ideo per te non potest villo modo concedi, licet datur diuinitas, & essentia diuina, quod essentia diuina conueniat prædicatum contradictorium oppositum prædicato conuenienti essentia, verbi gratia, nullo modo potest à parte rei, diuinitas communicari Filio & non communicari essentia diuina; neque essentia diuina potest generare Filium, quem non potest generare diuinitas, nisi Pater, hoc est persona prima; Item ideo non potes dicere, Paternitatem non communicari Filio & personalitatem Patris, aut relationem primam hypostaticam communicari ipsi, & tota ratio est, quia diuinitas & essentia, etiam si dentur in Deo, neque re, neque ratione distinguuntur. Item Paternitas non est alia, aut re, aut ratione à Personalitate Patris, & hac de causa non possunt conuenire illis prædicata contradictorie opposita; & è contra ideo Pater generat Verbum, & non essentia diuina, quia Pater supra essentiam diuinam addit personalitatem, aut relationem Paternitatis re virtualiter, & ratione formaliter distinctam ab essentia diuina. Item diuinitas communicatur à Filio, & Patre Spiritui sancto, & non communicantur ipsi relationes filiationis, & Paternitatis; cuius nulla alia ratio est, nisi quia Pater, & Filius præter diuinitatem habent alias formalitates distinctas, vt dixi à diuinitate.

Si autem etiam si diuinitas sit eminentissima, nullo modo distingueretur, neque formaliter à parte rei, vt est certum; neque virtualiter, & ratione nullo modo possent affirmari de illa prædicata contradictorie opposita; quia duo contradictoria simul vera hoc est affirmatio, & negatio eiusdem rationis omnino re, & ratione respectu eiusdem termini in eodem tam re, quam ratione, etiam si confugiamus ad eminentiam, & infinitatem; nullo modo possunt verificari simul in ipso Deo propter illud principium euidentissimum; impossibile est, idem simul esse, & non esse; sed generare, & non generare, communicari, & non communicari sunt affirmatio, & negatio; ergo si sunt in eadem formalissima ratione diuina sine vlla distinctione re, aut ratione, erunt duæ contradictoriae veræ simul, sicut sine dubio essent duæ contradictoriae simul veræ, si tu assereres, diuinitatem communicari Filio, & essentiam diuinam non communicari ipsi, etiam si nomina sunt distincta, sicut si diceres, Deus est creatura, ens increatum non est creatura, sed non possunt verificari, duæ contradictoriae adhuc in Deo: ergo debet dari aliqua distinctio in his, de quibus prædicantur simul & verificantur affirmatio, & negatio; vel negandum est omnino, verificari vtrumque simul, sed potius quia verificatur affirmatio, ex eo quod sit eadem formalissima entitas, de qua verificatur

prædicatum affirmatiuum non posse verificari negationem: ergo si voluntas diuina est omnino idem cum intellectu diuino; non potest verificari de intellectu diuino, quod generet Verbum, & non producat Spiritum sanctum, & de voluntate diuina, quod producat Spiritum sanctum, & non Verbum; vnde si pertinaciter asseris intellectum vt intellectum non producere Spiritum sanctum, sed solum Verbum, & intellectum nullo modo distingui à voluntate diuina, ac proinde in Deo, præter intellectum non dari aliam formalitatem villo modo distinctam, neque re, neque ratione ab intellectu, per quam possit produci Spiritus sanctus, si non vis incidere in duas contradictorias simul veras, quarum vis non frangitur, minuitur, aut debilitatur per sola diuersa nomina significantia eandem omnino formalitatem, (qualem asseris esse formalitatem intellectus significatam per duo illa nomina intellectus, & voluntas, alias de eodem sub nominibus gladij, & ensis verificarentur simul affirmatio, & negatio, quod sit ferreus & non sit ferreus; quod est ridiculum, & fomniantium desiderium,) necessario debes asserere nullo modo produci Spiritum sanctum; quia nulla formalitas datur in Deo, cui correspondere possit, supposito quod per te non potest correspondere intellectui, etiam datur omnimoda eminentia in Deo.

Tunc sic per te constitutio amantis libere in Deo non responderet amoris necessario, etiam si habeat infinitam eminentiam; sed per te non est alia formalitas in Deo, præter amorem necessarium, vt possit correspondere talis constitutio; ergo per te nulla est formalitas, cui possit correspondere illa; sed non potest dari in Deo, etiam ratione eminentia, vt iam supra demonstraui, constitutio aliqua sine formalitate existente in Deo, cui correspondeat: ergo secundum tua principia, etiam si confugas ad eminentiam (cum in re tollas illam, licet in verbis solis concedas, vt eludas apparenter vim demonstrationis,) debes dicere, Deum non amare libere, sed solum necessario. Neque villo modo constitueretur per te in esse amantis liberè, quoniam eminentiam diuini esse, licet sit supra caput naturæ intellectualem, & rationis naturalis creatura, non tamen debet esse contra rationem ipsam, quale est mysterium Trinitatis, quod licet demonstrari non possit, non tamen demonstratur esse contra rationem naturalem; at vero esse, & non esse contradictoria maxima, & immediata oppositio est, quæ nullatenus verificari potest à Deo in eodem respectu eiusdem omnino: ergo si actus necessarius per te non est constitutus Deum amantem liberum, ipsi omnino implicat simul constituere eundem Deum amantem liberum respectu eiusdem creaturæ: sed nulla formalitas datur amoris in Deo quæ non sit ipse amor necessarius: ergo nulla formalitas datur in Deo, quæ possit constituere ipsum Deum in esse amantis liberè.

Vt autem omnino præcludantur aditus solutionibus aut dumeta relinquantur, ad quæ confugiant aduersarij, vt fugiant vim demonstrationum, non possum non mirari, quod neotericis defensores Patris Suarez asserant, decretum illud liberum vere dependere ab extrinseco connotato; nam in sententia Patris Suarez, nulla perfectio diuina dicitur relationem, aut dependentiam à creaturis; quia cum omnis perfectio diuina sit Deus, & sit de fide, Deum omnino esse independentem, non potest concedi dependentiam aliqua, quia omnis independentia, seu omnimoda independentia, quæ

idem

idem sunt, quia synonyma sunt non comparatur cum dependentia aliqua. Sicut omniscientia dei non comparatur cum insipientia, aut inscitia aliqua & sanctitas divina cum aliqua malitia, nam omne excludit aliquid non: sed aliqua inscitia est aliqua non scientia: ergo non comparatur cum omniscientia. Sicut omnipotentia excludit aliquam impotentiam, quia est aliqua non potentia: Itaque in Deo quæcunque perfectio absoluta, quia est infinita simpliciter, & est perfectio simpliciter simplex, non est quomodocunque perfectio, sed omniperfectio in illo genere, unde misericordia est omnimiserericordia, & iustitia omni iustitia, & sanctitas omnisanctitas, & sapientia omnisapientia, sicut potentia non est quomodocunque potentia, sed omnipotentia, & filio est omnifiliatio, & paternitas omnipaternitas, licet non sint perfectiones absolute, eo quod sint imparticipatæ: sed independentia divina est perfectio simpliciter simplex, & absoluta: ergo est non quomodocunque independentia à creaturis, sed etiam omniindependentia ab illis: ergo excludit omnem dependentiam ab illis, ac proinde quæcunque dependentiam, & quæcunque non independentiam, sed dependentiam à creaturis tanquam à termino, & obiecto est per vos vera, & propria dependentia: ergo est aliqua non independentia: ergo evidenter sequitur, excludi à deo tanquam indignam ipso per omniindependentiam ipsius, sicut per omniscientiam excluditur aliqua, & quæcunque inscitia, & per omniimperfectitatem quæcunque non simplicitas seu compositio, nam oppositum in summo gradu increato perfectionis excludit quodcunque oppositum adhuc in remisso; unde, quia perfectio divina est omniperfectio, excludit quæcunque veram, etiam minimam imperfectionem, siue dicatur terminatiue, siue dicatur formaliter, siue quocunque nomine palliatur, & quocunque addito explicetur, dum tamen significetur per rationem imperfectionis: ergo omniindependentia divina excludit omnem, aliquam, & quæcunque dependentiam siue terminatiue, siue formaliter, siue quocunque nomine addito, & modo loquendi significetur, dum tamen relinquatur in ratione dependentia, quia impossibile est, ut simul respectu eiusdem detur omnis affirmatio alicuius, & simul aliqua non affirmatio, seu negatio eiusdem; quia sunt contradictoriæ, sed omniindependentia dei est affirmatio omnis independentia; atqui dependentia terminatiua est aliqua non independentia: ergo stante omniindependentia divina non potest verificari simul dependentia terminatiua à creaturis.

Præterea, quia comparata dependentia terminatiua cum omnimoda independentia, seu omni independentia perfectior est omni independentia, quæ dependentia terminatiua: ergo ab hac potius simpliciter, & absolute dependens, quam ab illa absolute independents debet nominari deus; quia licet habeat omnem independentiam formalem deficit illi independentia terminatiua: ergo deficit illi denominatio absoluta, & perfectissima independentis, quia bonum ex integra causa, malum autem ex quocunque defectu; unde licet homo in anima rationali, & in materia prima habeat simpliciter, & absolutam incorruptibilitatem; quia tamen deficit illi in vnione incorruptibilitas, licet vnio sit minimum constitutum, & corruptibilitas in vnione sit minor, quam corruptibilitas in materia, & forma, nihilominus tamen, quia habet illam minorem corruptibilitatem, & deficit

illi incorruptibilitas in minimo constitutum, ac per consequens deficit ipsi minor incorruptibilitas; sed per vos licet habeat deus maiorem independentiam, habet tamen aliquam dependentiam, etiam si minor sit, scilicet à termino, ac proinde deficit illi independentia in illo genere: ergo absolute, ac simpliciter potius ab hac dependentia simpliciter, & absolute dependens debet dici, quam absolute independents propter illam independentiam, quandoquidem deficit illi aliqua independentia, scilicet à termino, præcipue; quia sicut dependentia à principio productio constituit rem dependentem in esse effectus in genere causæ efficientis, & principium in esse causæ, ita etiam dependentia rei à termino, seu obiecto constituit rem sic dependentem proprie in esse effectus causæ finalis, & ipsum terminum, seu obiectum in esse finalis causæ; quia dependentia est influxus, & influxus constituit causam; causa enim ut sic est quæ influit in effectum; unde si causa est productiva, dicitur efficiens, & si est principium influens informando, dicitur causa formalis; si influit recipiendo causa materialis, ac tandem si ut terminus, vel obiectum influit dicitur causa finalis: ergo si terminus influit in Deum, quia Deus dependet à termino, & dependentia est influxus, sine dubio terminus, vel obiectum erit causa finalis dei, ac proinde dependentia eius à termino erit dependentia à causa; sed dependentia à causa est simpliciter dependentia: ergo deus simpliciter, & absolute dependet, præsertim, quia nihil est, quod habeat in rigore causam finalem, quod etiam non habeat causam efficientem eiusdem esse; nam causa finalis datur, ut moveat causam efficientem, ad causandum effectum; cuius est causa finalis: ergo si deus habet dependentiam à causa finali, habebit etiam dependentiam à causa efficienti; unde non erit Deus, sed creatura: ergo id, ex quo hæc absurda sequuntur, non est dicendum, & ideo omnes Theologi vestigiis Sanctorum Patrum insistentes, licet concedant, Deum facere aliquam creaturam, quæ habeat causam finalem, ordinando vnā creaturam ad aliam tanquam finem creaturæ ordinatæ; nihilominus absolute negant illam creaturam esse finem Dei, aut volitionis diuinæ, quia deus, ut in scriptura dicitur, formaliter non operatur propter creaturam; quia [propter semetipsum omnia operatus est Dominus:] ergo manifeste, & evidenter sequitur, nullam perfectionem diuinam dependere à connotato creato; quia omnis perfectio diuina est deus; sed actus liber Dei est perfectio intrinseca diuina; ergo actus liber dei nullo modo dependet à connotato creato; quod adeo verum est in sententia P. Suarez, ut ipse milles neget, non solum dependentiam, imo & relationem ad creaturas, quapropter, cum videret, omnipotentiam non posse intelligi, aut esse sine creaturis possibilibus, nullo modo concessit, aut relationem aut dependentiam respectu illarum, etiam si cognosceret, ut certe cognouit talem dependentiam respectu possibilium solum posse esse, tanquam à termino; unde purius loquens, concessit solum connexionem necessariam omnipotentia cum possibilibus: ergo fautores doctrinæ Patris Suarez, concedentes talem dependentiam, potius labefactant, destruunt, ac demoluntur doctrinam eximij doctoris, quam defendant, protegant, aut tueantur ipsam.

Deinde sic argumentor cum Patre Herize, contra hos, nam quando ais, prædicatum illud intrinsecum pendere ab extrinseco connotato; vel ais pendere, ut re vera sit in Deo, vel tantum

ut prædicetur de eo: exempli gratia voluntas condendi mundum prædicatum intrinsecum Dei est pendens ab extrinseco connotato, & connotatum cum ipso; aut pendet ut sit, aut non pendet, ut sit in Deo? sed ut prædicetur ab aliquo de illo.

Si non primum sed secundum: ergo nec pendere potest, ut prædicetur; omne enim quod est in se, & independens in esse, potest ab intellectu id concipiente prædicari. Quis hoc dubitet? res enim non est, quia prædicatur, aut prædicabilis est; prædicari enim, aut prædicabilem esse, est intelligi, aut intelligibilem esse actu iudicii, ut ergo non quia res intelligitur, est; nec quia intelligibilis, sed è converso, quia est, intelligitur, & intelligibilis est; ita si prædicatum illud intrinsecum est in Deo independentem quoad esse à connotato extrinseco, etiam erit independens, ad hoc ut prædicetur, seu prædicabile sit, & sic poterit prædicari sine tali connotato.

Si autem primum dicatur, scilicet quod prædicatum illud intrinsecum connotatur cum connotato extrinseco, & dependeat ab illo non solum quoad prædicari, sed etiam quoad esse: ergo ablato connotato extrinseco, vel deficiente, deficiet etiam, & auferetur vere, & realiter entitas, & esse illius prædicati: patet consequentia evidenter ex doctrina Patris Suarez quam isti defendunt, nam ideo ablati creaturis possibilibus, auferuntur, & destructis illis destruitur non solum quoad denominationem, ut Pater Vazquez contendebat, sed etiam quoad entitatem, & esse intrinsecum omnipotentia Dei, & de primo ad ultimum Deus ipse, qui est idem cum omnipotentia; quia omni potentia dependet à possibilibus per vos, & connotatur cum illis, ut ait Pater Suarez, non solum quoad nomen omnipotentia, sed etiam quoad esse intrinsecum illius; nam res formalissime, & essentialiter dependens ab alia quoad esse nullo modo potest esse, aut intelligi sine illa; unde ablato Deo, auferrentur omnes creaturae; quia quoad esse dependent à Deo, & ablati anima rationali à Petro, statim desinit esse Petrus, quia dependet in esse ab anima rationali: sed per vos actus liber Dei, seu intrinsecum prædicatum decreti Dei vere dependet, ut sit, & quoad esse à creatura existenti, vel futura, seu à connotato creato: ergo quando destruitur connotatum creatum, ut quotidie destruitur, destruetur sine dubio esse decreti liberi, ac per consequens ipse deus, qui identificatur cum illo; hoc est falsum, & aperte contra fidem, ergo falsum omnino est dicere, decretum liberum dependere à connotato extrinseco quoad esse ac proinde solutio innitens tali dependentia à connotato nullius valoris est.

Deinde ipse Pater Suarez admittit electionem absolutam ad gloriam ante merita prævisa per hæc numero auxilia, & merita, quibus tantam numero gloriam comparavit; illa vero electio libera est, & connotat hæc auxilia numero hæc merita, hanc gloriam. Verum non negat, nec negare potest, ut probavi tract. de prædestinatione in hac quæst. non esse necessariam causam electionem absolutam, ut Deus conferat omnia hæc; sed sufficere actum inefficacem simplicis complacentia: ergo admittit duos actus liberos distinctos cum eisdem connotatis: ergo tunc novitas actus liberi non ex novo connotato, sed ex nova entitate desumenda erit, eadem efficeretur difficultas, si

Deus ob diversos fines crearet hominem, diversi enim essent actus liberi; idem autem connotatum nempe eadem creatio, quæ non variaretur in entitate ex fine extrinseco: ergo Suarez sententia non potest defendi ex vi connotati.

SECTIO X.

Caietani sententia impugnatur.

Quia actus liber Dei in sententia Caietani est perfectio intrinsecè existens in Deo & ex alio capite posset non existere in Deo à parte rei formaliter: ergo potest separari à parte rei formaliter actus liber Dei ab ipso Deo; sed ea quæ possunt separari à parte rei per existentiam unius, & definitionem alterius, ita ut uno existente, definat alterum, distinguuntur realiter: ergo actus liber Dei, & Deus ipse realiter distinguuntur; sed quæ distinguuntur realiter unum non est aliud, à quo distinguuntur: ergo actus liber Dei non est Deus, à quo distinguuntur: ergo est creatura. Patet evidenter consequentia; quia omne ens reale dividitur adæquate, & immediate in ens creatum, & increatum, seu in Deum, & creaturam; sed actus liber Dei, qui ens reale est, non est Deus per vos: ergo per vos debet esse alterum membrum divisionis scilicet creatura; sed ab æterno ut supra latissime demonstravimus, actu est præsens & existens decretum liberum Dei: ergo ab æterno est actu præsens, & existens aliqua creatura, seu actu extitit, & præsens fuit; atqui hoc est hæreticum, ut aperte definitur capite firmiter, de summa Trinitatis, & fide catholica, ibi: [Creator omnium visibilium, & invisibilium, spirituum, & corporalium, qui sua omnipotente virtute simul ab initio temporis utramque de nihilo condidit creaturam spirituales, & corporales, Angelicam videlicet, & mundanam; ac deinde humanam quasi communem ex spiritu & corpore constitutam.] Quod dogma fidei definitum Concilio Lateranensi fundatur in his verbis *Genesis* 1. [in principio creavit Deus cælum, & terram &c.] ubi decernitur tanquam certum de fide; nullam creaturam ab æterno extitisse sed omnem in principio temporis productam esse, quod docebat D. Augustinus contra Arium, qui diabolico instinctu, & ausu temerario duo asserbat, scilicet Verbum divinum esse creaturam, ac proinde minorem Patri; & ex alio capite docebat ab æterno fuisse coæternum Patri. Quibus auditis D. Augustinus ex loco nuper citato *Genesis* 1. sic arguebat contra hunc hæreticam; ex hoc loco sacra scriptura constat de fide esse, nullam creaturam fuisse ab æterno; sed in principio temporis omnem esse conditam; sed per te Verbum divinum est ab æterno, & coæternum Patri: ergo Verbum divinum non est creatura; quare aut dicendum tibi est, Verbum divinum non esse creaturam, aut si est creatura, non fuisse ab æterno, sed in tempore: si ergo & esse creaturam asseris, & simul doces ab æterno esse, aperte implicaris in terminis, & pugnantia loqueris; cum admittas, ut admittere debes veritatem fidei contentam illis verbis *capitis primi Genesis*; [in principio creavit &c. Deus cælum, & terram;] ubi docetur aperte, omnem creaturam, nulla excepta, temporalem, & non æternam fuisse.

Ego